

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่นตำบลเขาพระบาท

องค์การบริหารส่วนตำบลเขาพระบาท
ตำบลเขาพระบาท อำเภอเข็รใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช

สารบัญ

	หน้า
เรื่อง	
ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่น	๑
ฐานข้อมูลปัญญาท้องถิ่น	
-ด้านเกษตรกรรม	๒
-ด้านการแพทย์ไทย	๓
-ด้านศิลปกรรม	๔
-ด้านอุตสาหกรรม	๕
-ด้านอื่นๆ (ด้านอาหาร)	๖
บทสรุป	๗

ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น พื้นความรู้ความสามารถที่ผ่านกระบวนการคิดโดยใช้สติปัญญาของคนในท้องถิ่นมีการเรียนรู้และถ่ายทอดจากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่งจนเกิดผลดีงาม มีคุณค่า มีประโยชน์ สามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาการพัฒนาคุณภาพชีวิต ตลอดจนใช้เป็นแนวทางในการดำรงชีวิตให้สอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปในแต่ละยุคสมัย

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่

๑. **ด้านเกษตรกรรม** คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการกสิกรรม/การปศุสัตว์/การประมง/การป่าไม้ เช่น การทำเกษตรแบบผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นต้น
๒. **ด้านอุตสาหกรรม** คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานฝีมือหรืองานช่างที่ทำด้วยมือและอุปกรณ์อย่างง่าย โดยไม่ใช้เครื่องจักรเป็นองค์ประกอบหลักในการผลิต เช่น งานแกะหนังตะลุง งานทอผ้าด้วยมือ งานเย็บปักถักร้อย งานทำหัวโขน เป็นต้น
๓. **ด้านอุตสาหกรรม** คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานที่ใช้ทุน แรงงาน และเครื่องจักรเป็นองค์ประกอบหลักในการผลิต โดยมีเป้าหมายการผลิตสิ่งของเป็นจำนวนมากเพื่อการค้า และรวมถึงด้านบริการ เช่น การทำเครื่องเรือนจากไม้แปรรูป (โต๊ะ/ตู้) การแปรรูปสิ่งต่างๆ จากยางพารา
๔. **ด้านการแพทย์ไทย** คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพแบบพื้นบ้าน เช่น การหัตถเวชกรรมไทย (การนวดไทย/การนวดประคบสมุนไพร) การใช้สมุนไพรในการรักษาโรค การผดุงครรภ์พื้นบ้านโดยหมอตำแยชาวไทยมุสลิม (โต๊ะบีแด) เป็นต้น
๕. **ด้านภาษาและวรรณกรรม** คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการใช้ภาษาพูดและภาษาเขียน เช่น ภาษาโบราณ/ภาษาถิ่น/หนังสือ/ตำรา/ตำรับอาหาร/การเขียนบทประพันธ์ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง/เรื่องสั้น/นวนิยาย/นิทาน/บทเพลงต่างๆ เป็นต้น
๖. **ด้านศิลปกรรม** คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสาขาต่างๆ เช่น จิตรกรรม ประติมากรรม นาฏศิลป์ ดนตรี ทัศนศิลป์ การละเล่นพื้นบ้านและการนันทนาการ เช่น การขับร้องเพลงอีแซว ลำตัด ลิเก หมอลำ โนรา เป็นต้น
๗. **ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งการอนุรักษ์ การพัฒนา และการใช้ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน เช่น กาบวชป่า การสืบชะตาแม่น้ำ การทำแนวปะการังเทียม การอนุรักษ์ป่าชายเลน เป็นต้น
๘. **ด้านอื่นๆ** เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นตามความเชื่อ ศาสนา ประเพณี พิธีกรรม อาหารพื้นบ้าน เป็นต้น

๑.ด้านเกษตรกรรม

ชื่อ-สกุล

: กลุ่มปลูกผักปลอดภัยสารพิษ

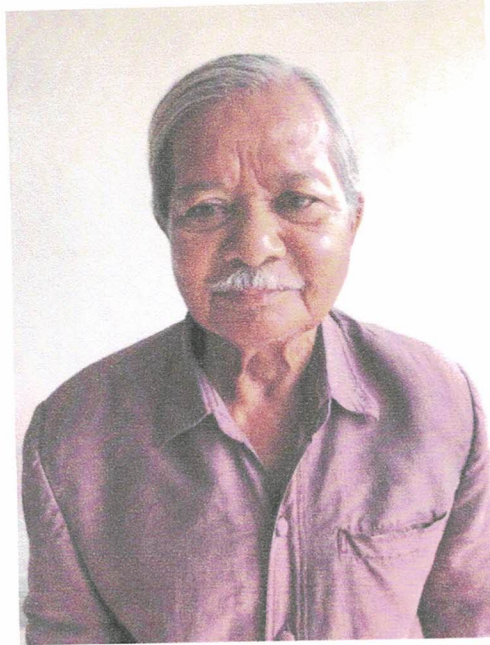
ที่อยู่

: บ้านเลขที่ ๖๖ หมู่ที่ ๘ ตำบลเขาพระบาท อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช
รหัสไปรษณีย์ ๘๐๑๙๐ เบอร์โทรศัพท์ ๐๙๓ ๗๒๐๕๐๖๔

ภูมิปัญญาท้องถิ่น

: เกษตรกรรมแบบปลอดสารพิษ

๒.ด้านการแพทย์ไทย

ชื่อ-สกุล

: นายทวี หน้าคอก

ที่อยู่

: บ้านเลขที่ ๑๔๔ หมู่ที่ ๖ ตำบลเขาพระบาท อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช
รหัสไปรษณีย์ ๘๐๑๙๐ เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๔ ๐๕๒๐๑๒๒

ภูมิปัญญาท้องถิ่น

: ด้านหมอยาพื้นบ้าน

๓. ด้านศิลปกรรม

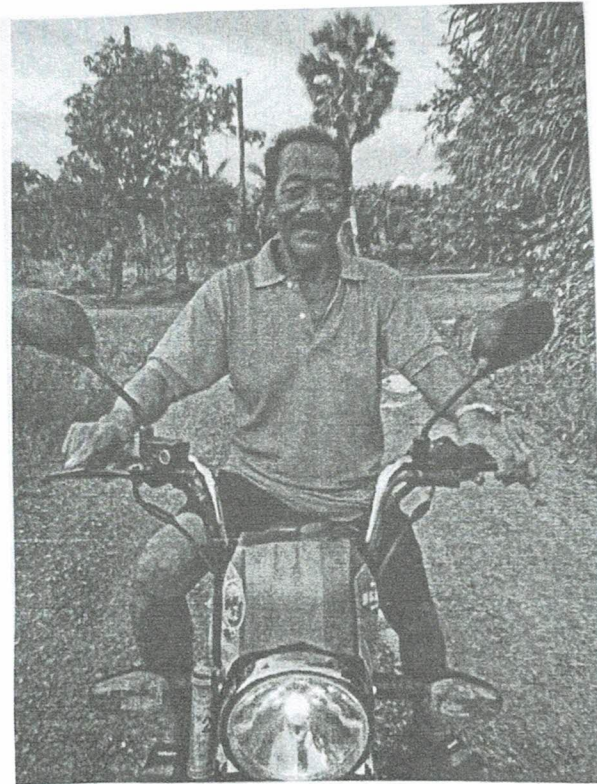

ชื่อ-สกุล
ที่อยู่

ภูมิปัญญาท้องถิ่น

: นายเคลือบ อินทร์พรหม
: บ้านเลขที่ ๙๖/๑ หมู่ที่ ๖ ตำบลเขาพระบาท อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัด
นครศรีธรรมราช รหัสไปรษณีย์ ๘๐๑๙๐ เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๑ ๒๗๗๘๖๖๓
: การรำมโนราห์

๔. ด้านอุตสาหกรรม

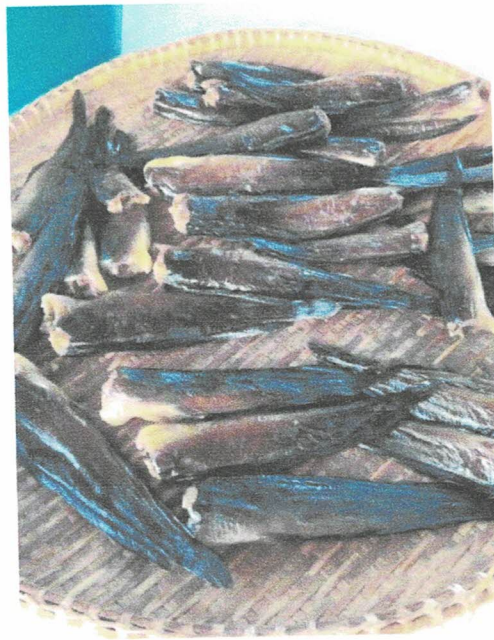

ชื่อ-สกุล
ที่อยู่

ภูมิปัญญาท้องถิ่น

: นายวิลาศ สุวรรณเรือง
: บ้านเลขที่ ๓๑๓ หมู่ที่ ๖ ตำบลเขาพระบาท อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช
รหัสไปรษณีย์ ๘๐๑๙๐ เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๔ ๐๕๒๐๑๒๒
: ด้านการทำเฟอร์นิเจอร์ไม้

๕.ด้านอื่นๆ

ชื่อ-สกุล
ที่อยู่

ภูมิปัญญาท้องถิ่น

: นางหนูรวย หน้าออก

: บ้านเลขที่ ๑๔๔ หมู่ที่ ๖ ตำบลเขาพระบาท อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช
รหัสไปรษณีย์ ๘๐๑๙๐ เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๔ ๐๕๒๐๑๒๒

: ด้านอาหาร (ทำปลาตากแห้ง)

บทสรุป

ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นรากฐานสำคัญของการดำรงชีวิตของชุมชนท้องถิ่น ทั้งนี้เพราะว่าภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นสรรพวิชาความรู้ที่ชุมชนใช้แก้ปัญหาหรือจรรโลงชีวิตของเขาไม่ว่าจะเป็นความรู้ที่มีการสั่งสมมีการประยุกต์ใช้มายาวนานหรือชุมชนรับมาจากภายนอก ล้วนแต่เป็น ความรู้ที่ผ่านการพิสูจน์ว่าเข้ากันได้กับวิถีชีวิตด้านอื่นๆ ของชุมชนท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นยังเป็นความรู้สาธารณะที่คนส่วนใหญ่สามารถนำไปใช้ได้ หากภูมิปัญญาท้องถิ่นจะสามารถดำรงอยู่ได้ยาวนาน จำเป็นต้องมีศักยภาพในการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมหรือบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปในการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้จะต้องมีภูมิคุ้มกันทางปัญญาของตนเอง คือ การพัฒนาคนในชุมชนท้องถิ่นให้มีอิสรภาพทางการคิด มีความเป็นตัวของตัวเอง สามารถวิเคราะห์พัฒนาแบบใหม่ วิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็งของภูมิปัญญาของตนเองและสิ่งที่น่าสนใจมาจากภายนอกเพื่อเลือกประยุกต์ใช้อย่างฉลาดและมีการปรับใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน น่าจะเป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยให้ชุมชนท้องถิ่นอยู่รอดอย่างยั่งยืนทั้งปัจจุบันและอนาคต